

**Philippi Ecclesiae Eystettensis XXXIX. Episcopi. De
Eivsdem Ecclesiae Divis Tvtelaribvs. S. Richardo. S.
Willibaldo. S. Wvnibaldo. S. Walpvrga. Commentarius
nunc primum evulgatus**

Philipp <Eichstätt, Bischof>

Ingolstadii, 1617

IV. Vtrum Richardus fuerit Dux Sueuiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70477)

Denoniam, facit. *Villibaldus Denonius*, inquit *Novator* Centur. 2. scriptorum Britanniae cap. 16. *ex illustribus tam orientalium, quam occidentalium Anglorum ortus familiaris, &c.*

Accedat V II. *Othlonus*, qui in S. Bonifacii vita ait, S. Bonifacium in patriam suam, hoc est, in Angliam, misisse, & inde ad Germanicam animorum messem euocasse tam viros, quam foeminas, *Willibaldum, Wunobaldum, Walpurgam, Liobam & alias*. Porro patriam Bonifacii, *Othloni* sententia; fuisse Angliam, planum fit ex ipso statim vestibulo Historiae Bonifacianae, & resperse dilucidior est, quam ut longa probatione egeat, Ex quibus constat, etiam S. Richardum, patrem S. *Willibaldi*, fuisse Saxonem seu Anglum, seu Anglofaxonem: neque enim V *Villibaldus*, V *Vunibaldus* & V *Valpurgis* recte dicerentur ex Saxonica gente vel stirpe progenerati, si Richardus fuisset Suedus, vel Burgundus, ut nonnulli volunt.

Obseruetur autem; etsi *Anglus & Saxo* absolute distinguuntur, saepe tamen promiscue pro eadem natione accipi, cum simul in Albionem seu Britanniam migrarint, & ante hanc migrationem, vicinis quoque sedibus copulati fuerint; hinc compositum illud *Anglofaxo*. Consule Serarium lib. 3. *Rerum Mogunt.* Notatione prima in S. Bonifacii vitam.

CAPVT IV.

Utrum Richardus fuerit Dux Sueviae.

*R*efirmant recentiores Munsterus in sua *Cosmographia*; *Henricus Pantaleon* de *viris illustri-*

Lib. 3. cap. 379.

lustri-

to

Quarquam *Marianus* ad annum *Redemptoris* 717. *Bonifacii* natale solum Angliam statuit his verbis. *His temporibus Winfridus, qui postea cum Episcopus ordinaretur, Bonifacii nomen accepit, doctor Catholicus, natione Anglus, primum Romam, deinde cum auctoritate Gregorii Papae in Franciam ad predicandum verbum Dei peruenit. Legerat etiam Marianus Epistolam Zachariae Pontificis ad S. Bonifacium, quae est inter editas a Serario 140. in qua discrete scribitur fuisse natum & nutritum intransmarina Saxonia de gente Anglorum. Legit Mariannum Epistolam inde liquet, quia citat illam ad annum Romani 743. Itaque, quod hoc ipso anno, & anno 741. *Scotus* appellatur, id non a *Mariano*, sed ab alterius manu profectum videtur; nam quaedam *Mariani* Chronico superaddita fuisse, testantur illi, qui calamo exaratos Chronici illius codices paulo vetustiores inspexerunt.*

* Angly

*Volum. 1. Gene-
rat. 43.*

*Lib. 3. Exeg.
Germ. cap. 80.*

*VVion lib. 4. lig.
Vita cap. 24.*

lustribus Germaniæ: Martinus Crusius in Sueuicis, vel potius Volusianis suis Annalibus. Nauclerus, Irenicus, Chronicon Anonymum excusum Norinbergæ anno Christi M. CCCC. XCIV. & Philippus noster. Deniq; Breuiarium Eystettense ait Richardum nobili prosapia ortum, patre Teutonico, Duce Sueuiæ, matre verò sorore Ottonis Regis Angliæ. Richardi patrem Lotharij nomen habuisse, Irenicus affirmat.

Alij adhuc liberalius, Richardum Sueviæ Regem creant: inter quos Arnoldus VVion.

Alij cautiùs incedunt; ex quorum numero Sylvanus Razius in Annotationibus ad vitas Sanctorum Hetruriæ, qui Richardum potentissimi cuiusdam equitis Germani, & S ueuorum Capitanei filium facit.

Verùm hæc de Sueviæ Regno vel Ducatu non carent difficultatibus: vidimus enim antea, V Villibaldum, & per consequens, patrem eius, fuisse Anglum seu Saxonem, seu compositè, Anglosaxonem: non ergo Sueuus fuit. Quanquam responderi potest, Richardum non appellari Sueuum, sed ducem vel Regem Sueviæ, non autem necesse esse, vt qui Dux vel Rex Sueviæ salutatur, ipse itidem Sueuus sit; potest enim quis sub ditione sua tenere regionem, ex qua ipse originem non ducat. Nam & hodie Magnæ Britanniæ Rex Iacobus præest Angliæ & Hiberniæ, cum ipse nec sit Anglus, nec Hibernus, sed Scotus.

II. Nullum ex monumentis, quod millesimum Saluatoris annum antecedar, Sueuici huius Ducatus mentionem facit: Richardino igitur sæculo recetior videtur: nam præter Philippum, qui & ipse post millesimum Christi annum vixit, omnes alij scriptores

pro

pro Sueuico Ducatu allati, nuperi sunt, ne dicam, nuperrimi.

III. Vbi hic Ducatus vel Regnum Richardi in Sueuia? In qua Sueuiæ ciuitate, oppido, vel pago? nam quod insignia Ducum Sueuiæ, quæ cognationem, habent cum insignibus Regum Angliæ, huc trahunt; friuolum planè est; vt ipse etiam VVionius rectè animaduertit: quis enim nobis demonstrabit tres illos Leones nigros iubatos, & corona regali cinctos in campo aureo (qui Ducibus Sueuiæ stemma præbent) à Richardo proficisci, vel temporibus Richardi Principibus Sueuorum in vsu fuisse? Accedit quod Anglicanum digma vel stemma à Sueuico dissidet; Anglicani enim stemmatis sunt Leones aurei in planitie rubra, cuius primus Auctor fuisse fertur VVilhelmus *Conquestor*, qui ex Duce Nortmannorum Rex Angliæ factus, huiusmodi symbolum sibi formauit.

Jam verò quis commodus & patiens VVionem ferat; qui fingit, Richardum rēdio turbati paterni Regni Anglia excessisse, Sueuorumq; Regem creatum, aliquot annis Regnum Sueuicum egregiè administrasse, donec tandem cœlestium rerum desiderio inflammatus, Regno vxori VVunnæ seu Bonnæ relicto, & VValpurga filia S. Bonifacio commendata, peregrinationem Romam, & ad alia loca sancta cum filiis VVillibaldo & VVunibaldo suscepit. Quæ omnia inania commenta sunt. Nam Richardus iam peregrinus & spontaneus exul ex Anglia venit cum filiis, non ex Sueuia; nec ex Sueuiæ regno VValpurgis; sed ex Anglia euocata est, cum pro instituendis & gubernandis sanctimonialium Monasteriis S. Bonifacius & fratres eius operâ illius egerent, vt planum fit

ex monumentis de SS. Willbaldo, Wunibaldo & Walpurga Tomo I V. Antiquæ Lætionis Canisij & ex nostro itidem Philippo.

IV. Prorsus iucundum est; quod Irenicus patrem Richardi etiam *baptizare*, ut vulgo loquimur, audeat, indito ei Lotharij nomine; nullo prorsus ex veterum choro teste (tamen si ad stipulatore habet Arnoldum Wionium) cum apud antiquiores, qui de rebus sancti Willibaldi, S. Wunibaldi & S. Walpurgis aliquid memoriæ mandarunt, ne ipsum quidem Richardi nomen reperiatur, ut fateberis, si Hodæporicum S. Willibaldi, & Commentarium de S. Wunibaldo, & Wolfardi libros de S. Walpurga evoluere velis. Non inficior, inueniri Richardi nomen in altero Itinerario, cuius Auctor non Monialis, sed vir fuit; & suspicatur. D. Canisius scriptum ab aliquo ex Diaconis, qui ex ore ipsius Willibaldi peregrinationem illam exceperit: Mihi autem planè cōtraria suspicio ob hoc ipsum iniicitur; cum enim in Hodæporico sanctimonialis Heidenheimensis nomen Richardi sileatur, credibile est Auctore, qui idē Hodæporicū breuius & paulò limatius scripsit, Richardi nomen ex cōmuni persuasione & existimatione addidisse, atque adeò posterioribus seculis vixisse. Ne quid tamen dissimulem, reperitur nomen Richardi in commentario Adelberti Abbatis Heidenheimensis, qui sub Eugenio III. Pontif. Max. vixit; cuius commentarij priorem partem, quæ de Diuis Eystetten sibus est, ait se confecisse, ex scriptis S. Walpurgæ Virginis. Et quamuis Richardi nomen, in antiquis monumentis, & in vetustis rerum Anglicanarum scriptoribus nō compareret, sicuti nec nomen Bonnæ seu Wunnæ compareret; nihilominus non vulga-

vulgaris impudentiæ foret, inficiari hæc nomina indita fuisse patri & matri SS. Willibaldi & Wunibaldi, quia id ex perpetua traditione liquet, quemadmodum & ex Epitaphio S. Richardi, cuius non adeò est contemnenda auctoritas; qualis traditio Irenico minimè pro suo Lothario suppetit.

Obiicies, seculis sexcentesimo & septingentesimo Richardi nomen inusitatum fuisse, & demum posteriore æuo vsurpari cœptum, maximè ab Anglis. Respondeo, inusitatum fuisse vnde probabitur? Non extare in monumentis editis vtriusque illius seculi; id fortè concedi potest. Sed quis sibi persuadeat omnia nomina viris tunc imponi solita, publicis monumentis prodita esse? tametsi iam sub Ludouico Pio Imperatore lib. 2. legū Francicarum c. 25. & apud Auctorem, qui res gestas eiusdem Ludouici literis mandauit, habeas Richardum comitem. Et quantum distat *Richarius* à *Richardo*? Hoc tamen nomen iam ante Carolum Magnum receptum fuisse, docet vita S. Richardij, iussu Caroli Magni ab Albino Flacco conscripta, quam Tomo II. Suriij inuenies.

Verum ne opinioni huic de Sueuia omnem verisimilitudinem abiudicare videamur, probabile mihi fit, aliquos ex maioribus Richardi, priusquam cum popularibus suis Anglis, Saxonibus, Vitisque seu Iutis in Britanniam migrarent, Sueuorum Duces fuisse, & inde titulum ad posteros, nominatim ad Richardum descendisse. Cùm autem varij Sueui fuerint, & sedibus valdè discreti, vt *Sueui Lögobardi*, *Sueui Semnones*, & apud Ptolemæum in Cosmographia, & apud Tacitum in lib. de moribus Germanorum, *Sueui Angli*, seu *Αγγλοὶ*, *Angeli*, & plures alij, animus meuseò

inclinat, vt credam, maiores Richardi in Sueuos Anglos seu *Sueuangles* (quos Tacitus absolutè Anglos vocat) imperium tenuisse. Hos mediterraneos facit Ptolemæus; sed rectè dicit Iodochus Willichius in Germaniam Taciti, etiam maritimos Sueuos Anglos constituendos esse; qui inter Iutas, seu Iutlandos veteresque Saxones habitauerint: qui que cum cæteris sedes suas in Britanniam transtulerint: quos Venerabilis Beda lib. 1. hist. Eccles. Anglicanæ cap. 15. Anglorum nomine simpliciter comprehendit; Ait enim, *aduenisse ex Germania in Britanniam aliquos de tribus Germaniæ populis fortioribus*, id est, de Saxonibus, Anglis, Vitis seu Iutis. De Vitarum origine esse Cantuarios, & Vectuarios, de Saxonum stirpe descendere orientales, meridianos & occidentuos Saxones. De Anglis orientales, & occidentales Anglos, & totâ Nordhumbro- rum progeniem, vt & gentes Merciorum. Addit Venerabilis Beda regionem Anglorum ex qua in Britanniam concesserunt, positâ inter prouincias Vitarum seu Iutarum & Saxonum, à tempore discessus vsq; ad suam ætatem, mansisse desertam & incolis vacuam.

Ex quibus liquidò apparet, non omnino absentire velloqui illos, qui S. Richardum Sueuum, vel etiam Sueuorum principem appellant, dummodo Sueuorum nomine intelligant Sueuos Anglos seu Anglosueuos, qui vt ex Taciti Germania compertum est, non minima pars Sueuorum erant.

Hinc etiam liquet, quomodo *Breniario* Eystetten- si sua constet veritas. Vocat patrem Richardi *Teutonum*. Rectè: nam & Angli & Saxones, & Anglosaxones, & Sueuagli, & Anglosueui omnes erant Teutonnes seu Germani. Vocat *Ducem Sueniæ*; hoc est, Anglo-
sueuiæ,

sueuiæ, quia maiores eius, priusquam cum cæteris in Albionem, desertis auitis domiciliis, abirent, Anglo-sueuis iura dederant. Sed ut hæc omnia, quæ de Sueuis & Anglis dicta sunt, dilucidiora fiant; consultum erit inspicere Philippi Cluuerij *Germaniam antiquam*, præcipuè Tabulam, qua Sueuiam, quæ cis Codanum Sinum seu mare Sueuicum fuit, depingit. Cui inspectioni iungatur lectio cap. 27. lib. 3. vbi de Sueuicis gentibus ex Germania Taciti disputat.

CAPVT V.

Utrum Richardus fuerit Rex Anglia. Proponuntur argumenta negantia.

SÆpius apud memetipsum hæsitauit cogitans, inquit Arnoldus Wionius, quis esset iste S. Richardus Anglia Rex, pater SS. Willibaldi & Wunebaldi. Nullum huius nominis, maximè illo tempore, anno videlicet DCC. & quod excurrit, in Anglia regnasse, nec talem in Catalogis Britannia Regulorum reperiri, ex historiis manifestum est. Non tu solus es, ô Arnolde, quem hic serupulus torquet; Me quoque & alios iam dudum exercet.

Nam I. nulli ex antiquis, qui res SS. Willibaldi, Wunebaldi & Walpurgis literis consignarunt, vllam de regno à Richardo aut administrato, aut postea amore Christi deserto mentionem faciunt; utiq; non tacituri, si Richardus Rex fuisset, cuius exemplum, omni posteritati ad imitationem, vel saltem ad admirationem proponendum erat.

Sed aiunt: *istud humilitatis & Christiana modestiæ causa silentio inuolutum.* Quæ verò hæc humilitas esset,